

11. एकवाक्येन षण्णाम् उत्तरं संस्कृतेन लिखत । 9

१. प्रादिसमासस्य उदाहरणं विग्रहवाक्यं च लिखत ।

२. बाणभट्टेन रचिते द्वे गद्यकाव्ये के ?

३. उपजातिवृत्ते प्रतिपादं कियन्ति अक्षराणि भवन्ति ?

४. गद्यपद्यमिश्रितः काव्यप्रकारः किमिति कथ्यते ?

५. ल्यबन्ताव्ययस्य प्रयोगः कदा भवति ?

६. मीमांसाशास्त्रस्य प्रवर्तकः कः ?

७. उभयपदप्राधान्यं कस्मिन् समासे भवति ?

८. 'धेनु'शब्दम् उपयुज्य वाक्यमेकं लिखत ।

12. एकं विषयम् अधिकृत्य संस्कृतभाषया दशाधिकवाक्यानि लिखत । 10

१. योगः २. महात्मा गान्धी ३. व्यायामः

संस्कृतभारती

पत्रालयद्वारा संस्कृतम्

कोविदपरीक्षा

समयः - घण्टात्रयम्

अङ्काः - १००

दिनम् - विक्रम सं॥ फाल्गुनशुक्लद्वितीया

भानुवासरः, २५.०२.२००१

1. त्रयाणाम् अन्वयार्थं कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा, तात्पर्यं च संस्कृतेन लिखत । 12

अ. अधमा धनमिच्छन्ति धनमानौ तु मध्यमाः ।
उत्तमा मानमिच्छन्ति मानो हि महतां धनम् ॥

आ. किं चन्द्रमाः प्रत्युपकारलिप्सया
करोति गोभिः कुमुदावबोधम् ।
स्वभाव एवोन्नतचेतसां सतां
परोपकारव्यसनं हि जीवितम् ॥

इ. सुहृद्भिराप्तैरसकृद्विचारितं
स्वयं च बुद्ध्या प्रविचारिताश्रयम् ।
करोति कार्यं खलु यः स बुद्धिमान्
स एव लक्ष्म्या यशसां च भाजनम् ॥

ई. मरणं प्रकृतिः शरीरिणां विकृतिर्जीवितमुच्यते बुधैः ।
क्षणमप्यवतिष्ठते श्वसन् यदि जन्तुर्ननु लाभवानसौ ॥

2. पद्यद्वयस्य पदविभागम् अन्वयरचनां च लिखत । 8

१. अन्येद्युरात्मानुचरस्य भावं जिज्ञासमाना मुनिहोमधेनुः ।
गङ्गाप्रपातान्तविरूढशष्पं गौरीगुरोर्गह्वरमाविवेश ॥

२. इत्थं व्रतं धारयतः प्रजार्थं समं महिष्या महनीयकीर्तेः ।
सप्त व्यतीयुस्त्रिगुणानि तस्य दिनानि दीनोद्धरणोचितस्य ॥

३. तस्मिन् क्षणे पालयितुः प्रजानामुत्पश्यतः सिंहनिपातमुग्रम् ।
आवाङ्मुखस्योपरि पुष्पवृष्टिः पपात विद्याधरहस्तमुक्ता ॥

3. विग्रहवाक्यं लिखित्वा समासनाम लिखत । (षण्णाम्) 9

१. यशोधनः २. मनुष्येश्वरः ३. बाललताः
४. शास्त्रज्ञः ५. नवरात्रम् ६. वृक्षपर्णलताः
७. कूपपतितः ८. उपकुष्णम् ९. प्रतिगृहम्

4. अन्त-लिङ्ग-विभक्ति-वचनानि लिखत । (षण्णाम्) 6

१. वयः २. इयम् ३. धारयतः
४. श्रुतेः ५. शस्त्रेण ६. प्रज्ञया
७. बुधः ८. वनेषु ९. मुनिना

5. एकैकं पदं लिखत । 10

१. कुरोः अपत्यं पुमान् -
२. रूपस्य योग्यं -
३. मुखम् इव -
४. छायाप्रधानः तरुः -
५. वक्तुम् इच्छति -
६. विद्या अस्य अस्तीति -
७. शूरस्य भावः -
८. कुत्सिता माता -
९. हितं करोतीति -

१०. समाजे साधुः -

6. द्वित्रवाक्यैः चतुर्णाम् उत्तरं संस्कृतेन लिखत । 8

१. 'विचारमूढः प्रतिभासि मे त्वम्' - एतद्वाक्यं कदा केन उक्तम् ?
२. सुदक्षिणा कथं वनं गता ?
३. कुम्भोदरः राज्ञे कथं स्वस्य परिचयं कृतवान् ?
४. होमधेनुः वने कुत्र किमर्थं च गता ?
५. स्वदेहं समर्पयितुं यदा राजा सिद्धः अभवत् तदा किं सम्भूतम् ?
६. सिंहः राजानं किमिति उपदिदेश ?

7. अ) रिक्तस्थाने युक्तं चतुर्थपदं लिखत । 5

१. कृष्णफलकं - कर्मधारयः, पञ्चरात्रं -----
२. मधुराविजयं - गङ्गादेवी, तुकारामचरितम् -----
३. कारयति - णिजन्तः, भोक्तुं -----
४. मोदते - आत्मनेपदम्, तिष्ठति -----
५. तेनेदं - गुणसन्धिः, तेनैव -----

आ) संयोजयत । 4

अ

आ

१. पुत्रपौत्रम्	सन्नतः
२. संस्कृत्य	तरपतद्धितान्तः
३. जिज्ञासा	साध्वर्थतद्धितान्तः
४. प्रियतरः	बहुव्रीहिः
५. रममाणः	द्वन्द्वः
६. अधिहरि	ल्यबन्ताव्ययम्
७. न्यस्तशस्त्रः	अव्ययीभावसमासः
८. सन्धः	शानच्प्रत्ययः

8. १) अधोनिर्दिष्टे पद्ये गुरुलघुचिह्नानि सूचयित्वा छन्दसः नाम लिखत । 3

भीमं वनं भवति तस्य पुरं प्रधानं
सर्वो जनः सुजनतामुपयाति तस्य ।

२) अहं विष्णोः पादारविन्दं नमामि ।

अत्र कः अलङ्कारः ? कत्रडभाषया आङ्गलभाषया वा विवृणुत । 3

9. कत्रडभाषया आङ्गलभाषया वा पञ्चषैः वाक्यैः त्रयाणां लघुटिप्पणीः लिखत । 9

- १) श्रीहर्षः २) शूद्रकः ३) सोमदेवः
४) अष्टाध्यायी ५) दशकुमारचरितम् ६) रामायणचम्पूः

10. आत्मनः अध्ययनम् अधिकृत्य गुरवे एकं पत्रं संस्कृतेन लिखत । 4